

هر آنچه باید در مورد بیماری دانگ بدانیم

بیماری دانگ، در سال ۲۰۱۲ به عنوان مهمترین بیماری ویروسی که از طریق بندپایان انتقال می‌یابد محسوب شده و تبدیل به یکی از عمده‌ترین مشکلات بهداشتی در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری جهان شده است. این بیماری به عنوان یکی از اولویت‌های سازمان جهانی بهداشت در بحث پیشگیری و کنترل بیماری‌ها از سال ۱۹۹۳ قرار گرفت. انتشار هر ۴ گونه ویروس دانگ از آسیا تا آمریکا، آفریقا و مدیترانه شرقی آن را به یک تهدید سلامت جهانی تبدیل و اگر به آن واژه تهدید به همه‌گیری جهانی اطلاق کنیم، به بیراهه نرفته‌ایم. هنوز هم بار کامل بیماری در سراسر جهان به طور کامل مشخص نشده است اما الگوی انتشار بیماری در جهان هم برای سلامت عمومی و هم از نظر اقتصادی به حد هشدار رسیده است.

توصیف بالینی بیماری دانگ

بیماری دانگ به تنهایی تظاهرات متنوعی دارد و پیامدهای بالینی و سیر پیشرونده آن در هر بیمار متفاوت و معمولاً غیر قابل پیش بینی است.

مشخصه آن بروز تب چند روزه ای است که با دو یا بیشتر از نشانه‌های دیگری مانند تهوع، استفراغ، بثورات پوستی، سردرد، درد پشت چشم، بدن درد و درد عضلانی، درد مفاصل، پتشی، تست تورنیکه مثبت، یا کاهش گلبول سفید همراه می‌شود. گاهی بیماری در برخی بیماران پیشرفت نموده و علائم هشدار پدید می‌آید مانند استفراغ پایدار، دردهای شکمی تشدید شده، تجمع مایع در بدن (آسیت)، افیوژن پلورال یا پریکاردیال، خونریزی مخاطی. اگر بیماری به سمت فرم‌های شدیدتر پیشرفت کند ممکن است پلازما از عروق خونی خارج شود، خونریزی‌های شدید رخ دهد، نارسایی ارگان‌ها عارض گردد و در نهایت می‌تواند به مرگ ختم شود.

وقتی تب بیمار به طور ناگهانی افت می‌کند، یا بیمار بهبود می‌یابد و از بیماری نجات می‌یابد و اما اگر با قطع تب بیمار احساس بهتر شدن نداشت و یا بهبودی مشاهده نشد یعنی بزودی علائم هشدار متعاقب آن شروع شده و وضعیت بالینی وخیم تر می‌شود. بر اساس یک مطالعه جهانی بزرگ، درد شکمی شدید، خونریزی مخاطی، بی‌حالی شدید که ۲۴ ساعت پیش از بدتر شدن وضعیت بالینی بیماری دانگ رخ می‌دهند، از اهمیت بالینی بالایی برخوردارند. بسیاری از علائم هشدار که در پاراگراف‌های بعدی آورده می‌شود در نتیجه افزایش نفوذ پذیری عروق هستند و نشانگر آغاز فاز بحرانی (critical) بیماری هستند.

- درد شدید و ممتد شکمی یا تدرنس شکمی

- استفراغ پایدار

- تجمع مایع

- خونریزی مخاطی فعال

- تغییرات وضعیت ذهنی

- بزرگی کبد

- افزایش پیشرونده هماتوکریت

دسته بندی بیماران بر اساس شدت بیماری در زمان تریاز

ارزش عملیاتی بالایی دارد که بخصوص در زمان طغیان ها می توان از آن استفاده نمود و به پزشک درمانگر نشان می دهد که کدام بیمار را کجا بستری نموده و با چه فاصله او را مرتب تحت نظر داشته باشد و چقدر فعالانه به درمان او پردازد. در تصویر ذیل دسته بندی جدید بیماران بیماری دانگ به صورت خلاصه آورده شده است. دو گروه بیماری دانگ شدید (SD) و بیماری دانگ با علائم هشدار (DWWS) نیاز به شدیدا تحت نظر بودن و مداخلات طبی ویژه دارند.

دانگ بدون علائم هشدار	دانگ با علائم هشدار (DWWS)	دانگ شدید (SD)
<p>فردی که در طی ۲ هفته قبل از بروز علائم بیماری در منطقه همه گیری یا دارای انتقال محلی بیماری دانگ حضور داشته، با تب بالا و ناگهانی ۲ تا ۷ روزه، و ۲ یا بیشتر از علائم ذیل را دارد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تهوع، استفراغ • بشورات پوستی • درد عضلات، درد مفاصل • سردرد، درد پشت چشم • پتشی، تست تورنیکه مثبت • کاهش گلبول سفید • هر کدام از علائم هشدار • هر کدام از معیارهای بیماری دانگ شدید <p>هر کودکی که در منطقه ی دارای انتقال محلی بیماری دانگ سفر اقامت داشته و بیماری تب دار بدون علت خاص که ۲ تا ۷ روز کشیده باشد، نیز می تواند مورد مشکوک بیماری دانگ فرض شود</p>	<p>هر بیمار مبتلا به دانگ که در زمان فروکش تب، یک یا بیشتر از علائم ذیل را دارا باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • درد شکمی شدید یا تندرns • استفراغ پایدار • تجمع مایع (آسیت، افیوژن پلورال و/یا پریکارد) • خونریزی مخاطی • بی قراری یا ضعف شدید • افت فشار وضعیتی (لیپوتایمیا) • بزرگی کبد بالای ۲ سانتی متر	<p>هر بیمار مبتلا به دانگ، که یک یا بیشتر از علائم ذیل را دارا باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شوک یا دیسترس تنفسی ناشی از نشت شدید پلاسما. • شوک با نبض ضعیف یا غیر قابل لمس، تاکیکاردی، سردی انتهایها، زمان پرشدگی موبرگی طولانی تر از ۲ ثانیه، اختلاف فشار نبض بیش از ۲۰ میلی متر جیوه، نشانگر افت فشار در مراحل انتهایی هستند. • خونریزی شدید: بر اساس ارزیابی پزشک معالج (به عنوان مثال هماتمز، ملنا، خونریزی رحمی شدید، خونریزی سیستم عصبی مرکزی) • افت شدید عملکرد ارگان مانند نقص عملکرد در کبد (آنزیم کبدی بالای ۱۰۰۰)، مغز (کاهش هوشیاری)، قلبی (میوکاردیت) یا سایر ارگان ها

